

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 03-69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינסטיין - ינושבסקי ואח'

לפני כב' השופטת ריבה ניב

תובעת קיסטון ארה"ב

נגד

- נתבעים**
1. לוינסטיין - ינושבסקי
  2. איה חי עסקי נדל"ן בע"מ
  3. לוינסטיין רון- התביעה נדחתה
  4. ינושבסקי אליעזר- התביעה נדחתה
  5. איה חי- התביעה נדחתה

ב"כ התובעת- עו"ד שריקי

ב"כ הנתבעות- עו"ד שריג, עו"ד זילבר

פסק דין

- 1
- 2 .1 התובעת הינה בעלת זיכיון מחבי KEYSTONE העולמית לבנות קירות תמך מסוג "קיסטון".
- 3 הנתבעות 1,2 הינן חברות פרטיות שהתאגדו לשותפות. בין התובעת לשותפות נחתם ביום
- 4 13/6/01 הסכם לבנית קירות תמך ברח' ויצו בחיפה. התמורה לעבודה הוגדרה כפאושלית,
- 5 נסמכת על כתב כמויות, בסכום של 1,600,000 ₪ למעט סעיפים ספציפיים שהוחרגו. מתוך
- 6 הסכום האמור- 451,451 הוא מחירו של קיר התמך.
- 7
- 8 .2 העבודה עלתה על שרטון, בין בגין צו הפסקת עבודה שניתן בבית המשפט לעניינים מקומיים
- 9 בחיפה, בין משום סכסוך בין השותפים, ובין משום דרישות לפינוי כסולת שהצטברה במדרון
- 10 ועוד. ביום 13/3/03 הודיעה התובעת, שעבודתה הוקפאה וחודשה, והיא אף החזיקה בידיה
- 11 שיק מחולל של השותפות, כי לא תחדש את העבודה.
- 12
- 13 .3 התובעת הגישה את תביעתה כנגד השותפות ומנהלי יחיד השותפות וטענה כי ניהלו מו"מ
- 14 שלא בתום לב, התווכחו ביניהם וגרמו בסוכו של יום לכישלון הפרויקט.
- 15

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

4. הואיל וטענות הצדדים התמקדו . בין היתר בתחום ההנדסה, מונה המומחה מר ישראל דוד
 1 אשר בחן את החשבון הסופי שהגישה התובעת ואת העבודות שביצעה, על מנת לקבוע איזה
 2 סכום מגיע לתובעת, אם בכלל. המומחה הגיע למסקנה כי התובעת זכאית לסכום של 504,420
 3 בערכי יום ההסכם, אליהם יתווספו התייקרויות וריבית פיגורים מוסכמת מיהיום שנועד
 4 לתשלום ואילך.
 5
 6
 7 ביום 13/6/10 ניתן פסק דין חלקי, הדוחה את התביעה כנגד הנתבעים 3-5. ב"כ התובעת עותר
 8 כי יינתן פסק דין כנגד הנתבעים 1,2 על פי קביעת המומחה. הנתבעות מתנגדות לכך.
 9
 10 טענות התובעת:
 11 התובעת טוענת כי כבר בתחילת ההליך התווה בית המשפט את הדרך בה תוכרע התובענה
 12 לפיה יפוצל הדיון ותתבררנה טענות התובעת והנתבעות 1,2 באשר ליחסים שביניהן, ובשלב
 13 השני תתברר חבותם של הנתבעים 3-5.
 14 לטענתה, לצורך כך מונה המומחה, שסמכויותיו הוגדרו מראש והוא אף נחקר על חוות דעתו.
 15 בית המשפט אף אישר בארבע הזדמנויות ובשלשה מותבים כי חוות הדעת היא סופית ואינה
 16 ניתנת לערעור.
 17 לשיטתה, משפטר בית המשפט את הנתבעים 3-5, עליו לאמץ את מסקנות המומחה שלא
 18 נסתרו בחקירתו ולפסוק את הסכומים שקבע. ב"כ התובעת התייחס בסיכומיו הקודמים
 19 (בשאלת היריבות) גם לשאלה זו, והתובעת הפנתה גם לסיכומיה אלה.
 20
 21 טענות הנתבעות:
 22 הנתבעות טוענות כי המומחה אינו ברר וחוות דעתו כפופה לשיקול דעתו של בית המשפט.
 23 לשיטתן קביעותיו של המומחה מנוגדות לחוק ואין לקבלן. עוד נטען כי חוות הדעת, והגדרת
 24 סמכויות המומחה אינם מקיפים את מלוא המחלוקת בין הצדדים.
 25 לגוף העניין טענו כי היתר הבניה שהומצא לתובעת בטרם החלו העבודות קובע במפורש,
 26 כתנאי מתנאי ההיתר, כי על מבצע העבודות לבנות קיר תוחם בחלק התחתון של המגרש
 27 למניעת התדרדרות שפך לואדי. לגרסתן הוצא צו הפסקת העבודה על ידי העירייה לאחר שזו
 28 הבחינה בדרדרת. לעניין זה קיבל המומחה את טענת התובעת כי קיום תנאי ההיתר לא היה
 29 חלק מההתקשרות ולכן אין להטיל עליה את האחריות להוצאת צו הפסקת העבודה. לשיטת
 30 הנתבעות, מורה החוזה כי התובעת תשמש "כקבלן ראשי באתר" ובכך קיבלה עליה לבנות על
 31 פי היתר הבניה, ולא דווקא על פי המסמכים (תכניות וכתב כמויות) שקיבלה מהנתבעות.
 32

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 03-69441 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

8. עוד טוענת הנתבעות כי המומחה הכריע בשאלות שלא הוסמך לפסוק בהן והנוגעות למחלוקת בין הצדדים. כל למשל, טוענות הן כי המומחה הוסמך לקבוע "האם חלו עיכובים בביצוע העבודות ומי אחראי לכל עיכוב בביצוע העבודות", אך לא הוסמך לקבוע את המשמעות של התארכות העבודות או את הנפקות הכספית שלהן.
9. זאת ועוד, הנתבעות טענו כי מגיע להן קיזוז ו/או השבה של ריבית שחויבו בה בגין התקופה בהן הופסקה העבודה עקב מחדלי התובעת. לגרסתן לא הוסמך המומחה, לא נתבקש ואף לא בדיק בפועל את נזיקיהן וכי אלו לא נתבררו על ידו כלל. לשיטתן, שמישנטענה על ידן טענת קיזוז, הריהי כתביעה שכנגד שיש לבררה, על כל סעיפיה, באמצעות שמיעת ראיות.
10. בנוסף טענו כי בקשתה של התובעת למתן פסק דין כבר נדחתה, ונקבע כי תישמענה ראיות נוספות, ומכיוון שלא הוגשה בר"ע על החלטה. אל לו לבית המשפט לשנות מהחלטתו הקודמת.
11. דין
- בעת שהגישו הצדדים את הסיכומים לעניין חבות המנהלים התייחס ב"כ התובעת גם לעניין חוות הדעת. משביקש, לאחר מכן, פסק דין כנגד הנתבעות על פי חו"ד וסיכומיו, סירבתי לבקשה, מתוך כך שהנתבעים לא התייחסו לעניין זה. משהשלימו הצדדים את טיעוניהם. ולאחר שחזרה התובעת על בקשתה, הבהרתי כי לכאורה לא נותרו עוד עניינים עובדתיים השנויים במחלוקת, וטענותיהם המשפטיות של הצדדים יועלו בסיכומיהם. לבקשת הנתבעות ניתנה להן רשות להתנגד על מנת להראות לבית המשפט כי נותר צורך בהבאת ראיות בעניין כלשהו. משבחנתי את מכלול הפרוטוקולים וההחלטות הקודמות, מצאתי כי אין כל מניעה במתן פסק דין סופי, ולפיכך ניתן פסק הדין - כדלהלן.
- מן הראוי לילך עקב בצג אגודל ולעקוב אחר השתלשלות העניינים בתובענה על מנת להראות כי לא נותרו שאלות שבמחלוקת שטרם התבררו, וכי ניתן וצריך להכריע במחלוקת, על פי המסמכים והראיות המצויים בתיק בית המשפט ובהתאם להחלטות קודמות.
12. בכתב התביעה המפורט טענה התובעת את טענותיה כנגד הנתבעים בכתב הגנתם המשותף של הנתבעים 1-4 טענו להעדר יריבות בין הנתבעים 3-5 לתובעת. לגופו של עניין (ס' 26 ואילך) התגוננו כנגד הטענות, שללו את טענותיה של התובעת ואף טענו לקיזוז בגין נזקים (ס' 56 ואילך). לטענתם. עקב וכתוצאה ממחדלי התובעת נגרמו בפרויקטים עיכובים אשר בעטיים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 03-69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

- 1 הוגשו כנגד השותפות תביעות כספיות, הוחזרו ערבויות מכר לרוכשים, וחשבון הלווי של
2 הפרויקט ניווק.
3
- 4 עוד טענו הנתבעים בכתב הגנתם כי הם זכאים לביטול ההסכם ולהשבת מלוא הכספים .13
5 ששילמו לתובעת מכוח סי' 14, 15 לחוק החוזים- הטעיה או טעות, ומכוח סי' 18- עושיק, לנוכח
6 העובדה שהתובעת ניצלה את המצב בו נמצאו ואת חוסר היכולת שלהם לבטל את ההסכם.
7 בגין חיוביהם לצדדים שלישיים, לרבות רוכשים ובנק מלווה. בסי' 61 להגנתם כתבו:
8 "הנתבעים יטענו כי הם זכאים לקזז מכל סכום אשר יגיע לתובעת, אם בכלל, את הנזקים
9 אשר גרמה התובעת באתר הבנייה לקוי החשמל ובזק ואשר בעניין זה הופנו אל הנתבעים
10 מכתבי דרישה מאת חברת החשמל ועורכי דינם. כל המכתבים אשר הופנו לנתבעים בעניין
11 הנזקים אשר גרמה התובעת באתר לקווי החשמל, הועברו לתובעת אשר בחרה להתעלם
12 מחובתה ועד ליום הגשת כתב הגנה זה אף לא טרחה להגיב עליהם." עוד טענו לקיזוז בגין
13 ריביות שחויבו בהן, מבלי שפירטו את הסכומים לקיזוז.
14
- 15 ביום 30/5/05 מינתה השופטת מארק את המומחה מטעם בית המשפט. תפקידו הוגדר כך :
16 "לבחון את העבודות נשוא כתב התביעה ולחוות דעתו בנושאים הבאים:
17 א. מהן העבודות שביצעה התובעת.
18 ב. מהי התמורה המגיעה לתובעת לאור העבודה שבוצעה בפועל מול המחירים המוסכמים
19 והכספים ששולמו בהתאם לחשבונות החלקיים.
20 ג. האם חלו עיכובים בביצוע העבודות, אילו עיכובים ומי אחראי לכל עיכוב בביצוע
21 העבודות".
22
- 23 החלטה זו באה לאתר שהנתבעים העלו ביום 9/1/05 את ההצעה למינויו, ההצעה נבחנה על ידי
24 התובעת שהסכימה לה, ולאחר תגובת הנתבעים שדרשו (בש"א 167335/05) כי "לצדדים
25 יתאפשר לטעון כל טענה ולהציג כל מסמך, לחקור עדים ובלבד שלאחר סיום שלב הטענות
26 בפני המומחה ולאחר קבלת חוות דעתו, תהא זו סופית ובלתי ניתנת לערעור, והאת בניגוד
27 לבקשת התובעת ולתנאים המוקדמים אותם הציבה".
28
- 29 המומחה קיים הליך ארוך של שמיעת טענות הצדדים ובדיקתן, לרבות ביקור במקום, ערך
30 מגישות מרובות עם בעלי הדין, אף ללא באי כוחם וכפי שכתב בחוות דעתו: "בפגישות אלו
31 נדונו כל המחלוקות כולל הראיות שהובאו לבית המשפט בצורה חופשית. יש לציין כי
32 מפגישות אלו שנערכו במתכונת זאת, ניתן היה לעמוד בצורה יסודית על עיקרי המחלוקת
33 בין הצדדים."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

- 1
- 2 17. בחוות הדעת קובע המומחה ישראל דוד כי התובעת החלה להתארגן באתר לביצוע העבודות
- 3 וביקשה לערוך שינויים בתכנון המתייחסים לקיר התמך מסוג קיסטון ולקיר העליון התומך
- 4 את רח' ויצ"ו. השינויים דרשו אישורים שונים, לרבות אישור מהנדס העיר.
- 5 בסי' 7 מתאר המומחה כי המפקח מטעם הנתבעים, מר כצנלסון פועל במישור הפרוצדורלי
- 6 של השגת האישורים ומאיץ בתובעת, אשר החלה בעבודות הכשרת השטח וטרם החלה בביצוע
- 7 קירות התמך, מאחר שלא קיבלה עדיין את האישורים להם.
- 8 חודש לאחר מכן, ביולי 2001, דורש המפקח הוראת שינוי של תוספת קירות תומכים לחדר
- 9 אשפה. ההוראה ניתנת בצורת סקיצה בסיסית והתובעת מונחה לתכנן את השינויים, למרות
- 10 שחובת התכנון הבסיסי חלה על הנתבעות.
- 11
- 12 18. ב1/8/01 הוצא צו הפסקת העבודה בשל שפיכת פסולת חפירה לואדי. התובעת, בתמיכת
- 13 הנתבעים, טענה כלפי העירייה כי עיקרה של הפסולת היתה בואדי מימים ימימה. באותו זמן,
- 14 טיפלה התובעת בנושא של ההסדרה הנופית של הוואדי ובסוף אוקטובר אותה שנה התקבל אף
- 15 האישור לשינוי שיטת הקיר התומך. המומחה קובע כי "עיקרו של העיכוב נבע כנראה
- 16 ממחלוקות בתוך מחלקת מהנדס העיר".
- 17 ב18/10/01 שבה התובעת לעבודה ומיום 23/10/01 הודיעו לה חלק מהנתבעים על מחלוקות
- 18 ביניהם ופיטורי המפקח מר כצנלסון. ביום 20/10/01 נתבקשה התובעת על ידי הנתבעים לשוב
- 19 לעבודה, אך לא קיבלה את כספה בגין חשבונות שכבר אושרו. רק ביום 21/1/02 התחייב רון
- 20 לוינשטיין להסדיר את התשלום ולהחזיר את המיפקח.
- 21
- 22 19. בין החודשים ינואר-יוני מתגלות מחלוקות בין הצדדים על השינויים- קיר הקיסטון ופחי
- 23 האשפה והמיפקח מתריע בפני התובעת על אי עמידה בלוחות הזמנים שנקבעו. ביוני מפוטר
- 24 המפקח פעם שלישית ובספטמבר הוא מושב לתפקידו. בחוות הדעת בוחן המומחה את טענות
- 25 הצדדים לעניין המחלוקות ביניהם, בין היתר באמצעות מכתבים רבים שהומצאו לו
- 26 בין החודשים ספטמבר 2002 - ינואר 2003 חידשה התובעת את העבודה וחגישה בקשה
- 27 לתוספות עבודה שנדרשו עקב תנאי הקרקע. ביום 5/12/02 ניתן צו הפסקת עבודה נוסף
- 28 והמפקח מתריע לפני התובעת על העיכובים. החל מחודש מרץ 2003 דרשה התובעת כי ישולמו
- 29 חשבונותיה.
- 30
- 31 20. המומחה קובע כדלקמן (סי' 25): "התובעת צירפה מסמכים המצביעים על התנהלות
- 32 הנתבעים בינם לבין עצמם. בינם לבין הבנק המלווה ובינם לבין רוכשי דירות בפרויקט. אני
- 33 בטוח כי בית המשפט ימצא עניין במסמכים אלו. בהיבט ההנדסי קיבלתי את העובדה כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

- 1 הנתבעים הפסיקו את העבודה לתובעת לפחות 3 פעמים והיו קשיים בפירעון התשלומים.
2 הסיבתיות לכך אינה עניין חוות דעת זאת- זאת עובדה שקיבלתי אותה. "
- 3
- 4 המומחה מתאר בחוות הדעת את המצב ההנדסי, תנאיו הקשים של השטח ועוד. לשיטתו, היה .21
5 על הנתבעות להערך נכונה לפרויקט המסובך, עוד בטרם בחירת הקבלן המבצע (התובעת).
6 לשיטתו "הנתבעים יצאו מתוך ההנחה כי ניתן להטיל הכל על הקבלן...לדעתי מזמין אחראי
7 המעסיק צוות מקצועי מתאים וסביר היה מתנהג אחרת בנסיבות העניין." עוד קבע כי יש
8 לקחת בחשבון כי שינויי תכנון הינם תהליכים ממושכים הבאים על חשבון לוח הזמנים
9 המחייב. המומחה דחה את טענותיה של התובעת לתוספות מחיר בגין קיר המסמרים וטען כי
10 משחתמה על החוזה בין הצדדים למרות אי ההיתכנות של הביצוע, מחייב אותה ההסכם.
11
- 12 בסעיף 9.5 קבע המומחה כי "הקבלן אחראי כלכלית רק לעבודות שהוגדרו בחוזה". .22
13 בהמשך בחן המומחה את הדרישות הכספיות, אחת לאחת. חלק קיבל, האחרות דחה, ללא
14 משוא פנים. בסופו של יום ייחס המומחה את מירב האחריות להימשכות הפרויקט לנתבעים
15 ולא שלל את תרומתה של התובעת לכך. משום כך הפחית 6 חודשים מהפיגור וקבע כי הפיצוי
16 עבור ניהול מתמשך יעמוד על 245,962 ₪.
17 בסיכמו של דבר העמיד המומחה את סכום הפיצוי המגיע לתובעת על 504,520 ₪ בצירוף
18 התייקרויות.
19
- 20 בתצהיר רון לוינשטיין מטעם הנתבעות (ס' 110, 111) הוצהר: "הנתבעים יטענו כי בין .23
21 הצדדים נערכה התחשבות אשר לפיה יתרת הסכום הבלתי משולמת הינה 41,040 ₪ לכל
22 היותר (נספח מב' לכתב ההגנה) ומסכום זה יש לקזז את מלוא נזקי הנתבעים כמפורט בכתב
23 ההגנה.
24 111. בהתייחס לטענת מנהל התובעת בתצהירו לעניין חוות הדעת, אני אטען עפ"י יעוץ
25 משפטי שקיבלתי, כי כל עוד עומדת בעינה החלטת כב' ביהמ"ש שניתנה בהסכמת הצדדים
26 לפיה באי כוחי רשאים לחקור את המומחה על חוות דעתו ולצורך כך יש לזמנו לחקירה
27 נגדית- חוות הדעת אינה סופית ובלתי ניתנת לערעור שהרי בטענה זו יש משום סתירה
28 מובנית המאינת את זכותינו לחקור את המומחה."
- 29 מעקב אחר החלטות בית המשפט מלמד כי המחלוקת ההנדסית הופנתה למומחה, שהנתבעות .24
30 ביקשו את מינויו, וכי לאחר שנדון הנושא באריכות, נקבע כי "בשים לב, להודעת הנתבעים 1
31 - 4 מיום 25.05.2005 אני קובעת בזה כי לאחר סיום שלב הטענות בפני המומחה ולאחר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 03-69441 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

- 1 קבלת חוות דעתו ומענה לשאלות הבהרה, חוות הדעת כמוסכם על הצדדים היא סופית ובלתי
2 ניתנת לערעור, וניתן יהיה לזמן אותו אך לחקירה על חוות דעתו.
- 3 פרשת הראיות בתיק בשאלת חבות המנהלים על דרך של הגשת תצהירי עדויות ראשיות
4 ותיקי מוצגים אשר יסומנו כמקובל.
- 5 תצהירי עדויות ראשיות, תיקי מוצגים וח"ד מטעם התביעה יוגשו בתוך 45 יום מהיום.
6 תצהירי עדויות ראשיות, תיקי מוצגים וח"ד מטעם ההגנה יוגשו בתוך 45 יום לאחר מכן".
- 7 המומחה נחקר על חוות דעתו. לשיטת התבעות לא נתן המומחה את דעתו לטענותיהן
8 הנגדיות ואף כתב זאת במפורש: "יש לציין כי הנתבעים לא הגישו תביעה שכנגד על
9 המשמעות הכספית של הטענות שנטענו כנגד התובעים למרות שיש להם לכך תרופות
10 בהסכם לכאורה. לאור זאת תתיחס חוות הדעת לניתוח תביעת התובעת בלבד תוך התייחסות
11 לעמדת הנתבעים כפי שהוצגה בכתב ההגנה על נספחיו השונים ובפגישות השימוע
12 במשרדי."
- 13 בשל כך נשאל המומחה: "אני מפנה לעמ' 13 לחוות דעתך. "יש לציין כי הנתבעים לא הגישו
14 תביעה שכנגד על המשמעות הכספית של טענותיהם..." הבהר לי את האמירה. האם
15 פירושה שלו היית רואה תביעה שכנגד כספית לטענות הנתבעים כנגד התובעת, אתה חושב
16 שהיית יכול למצוא לזה תרופה כספית?" הכרוטוקול משקף את התנגדות התובעת, תגובת
17 הנתבעות ואת החלטתי מיום 3/5/09 :
- 18 "עו"ד שריקי: אני מתנגד לשאלה שהינה תיאורטית.
19 עו"ד שריג: בקשתי שיבהיר את האמירה.
20 אני רוצה להבהיר שלא מדובר בהרחבת חזית. לפי שטענות קיזוז אינן צריכות להופיע
21 כתביעה נגדית.
22 המומחה בהגינותו אומר שיש לנתבעים טענות הגנה ראיות, אלא שמשום שלא הוגשה
23 תביעה שכנגד אין הוא מכמת אותן.
24 אינני סוטה ממסגרת התיק. אני הולך צעד בצעד עם דברי המומחה בנקודה זו.
25 המומחה דיבר על שלוש נקודות ואני מבקש ממנו הבהרה.
26 עו"ד שריקי: אני מפנה לשאלה 1.1.
27 החלטה: התנגדותו של עו"ד שריקי לשאלות הבהרה, כמו גם לשאלה המוצגת בפני
28 המומחה היום, הינה שכל מה שלא נטען ע"י הנתבעים בכתב הגנתם, ומכיוון שלא הגישו
29 תביעה שכנגד, אין מקום לכמת את הנזקים הנטענים על ידיהם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

- 1 עמדתו של עו"ד שריג היא, שאין צורך בתביעה שכנגד, ודי בהעלאת טענת קיזוז, על מנת
2 שיהיו הנתבעים רשאים לכמת את נזקיהם ולהפחיתם מסכום החוב, ככל שהוא קיים.
3 עו"ד שריג מפנה לכתב ההגנה ולסעיפים 56 ואילך, על מנת להראות שאין בדבר הרחבת
4 חזית.
5 הכלל הוא שטענת קיזוז צריכה להיטען במירוט.
6 בעייני בסעיפים 56 ואילך, לא מצאתי את הפירוט הנדרש.
7 הנני מתירה את התשובה לשאלה, אולם הנני מבהירה כי לא יוכלו הנתבעים לבצע את
8 הקיזוז על פי הסכומים, ככל שיש יב המומחה לגבי סכומים כאלה".
9
10 תשובת המומחה לא איחרה לבוא, והיא תומכת ומאששת את חוות דעתו :
11 " אני חושב שמה שכתב בית המשפט הוא התשובה שלי. אני פועל על פי הנתונים שמונחים
12 בפניי. לא נטענו טענות כספיות ממשיות על ידי הנתבעים. גם חשבון 14 שהוא החשבון
13 הסופי, "סובל" מאי טענות קיזוז, ולכן השאלה הנשאלת עתה היא שיפור עמדה של
14 הנתבעים, לאור חוות דעתי.
15 מאחר והתיק הזה היה מורכב, ערכתי אותו כדיון פתוח במשרד, שאיפשר לי להתרשם מן
16 האנשים. התקיים דיון. אנשים באו. והיה דו שיח במשרד, לא עבדתי רק על סמך הניירת.
17 ולאורך כל המהלך לא שמעתי טענות בסיסיות קונקרטיות לקיזוז. ולפיכך גם לא התייחסתי
18 לזה, לא לחיוב ולא לשלילה.
19 עו"ד שריג: אני ביקשתי שיבהיר המומחה את המילים "למרות שיש להם תרופות
20 בהסכם"..."
21 ת: סעיפים 1 ו-2 בעמ' 13 לחוות דעתי, מסכמים בקצרה על איזה מחלוקות ענתה חוות
22 דעתי. תמצתי מהן טענות הנתבעים. הם לא העלו טענות קיזוז. ולכן התייחסתי במפורט
23 לטענות הנתבעים לגבי אי עמידה בלוחות הזמנים של הפרויקט. ואגב, היטלתי על התובעת
24 קנס של 6 חודשי ביצוע, עקב איחור באשמתה. וכנ"ל סעיף 2.2. הוא יוצא מסעיף 2.1. וסעיף
25 2.3. שהוא עיקר המחלוקת - אישור חשבון 14 - הוא החשבון הסופי, התייחסתי אליו
26 במלואו. לפיכך, לפי דעתי התייחסתי בחוות הדעת לכל טענות הנתבעים".
27
28 הלכה היא כי "משמנה בית המשפט מומחה על מנת שחוות דעתו תספק לבית המשפט
29 נתונים מקצועיים לצורך הכרעה בדיון, סביר להניח שבית המשפט יאמץ את ממצאיו של
30 המומחה, אלא אם כן נראית סיבה בולטת לעין שלא לעשות זאת. אכן, עד מומחה- כמוהו
31 ככל עד- שקילת אמינותו מסורה לבית המשפט ואין בעובדת היותו מומחה כדי להגביל את
32 שיקול דעתו של בית המשפט. אך כאמור לא ייטה בית המשפט לסטות מחוות דעתו של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינסטיין - ינושבסקי ואח'

- 1 המומחה בהעדר נימוקים כבדי משקל שיגיעוהו לעשות כן." (ע"א 1240/96 חב' שיכון
2 עובדים נגד רוזנטל חנן ואח' פד' (ב)4563).
- 3
- 4 29. אינני מקבלת את טענות הנתבעים כנגד חוות הדעת. סופיותה הבלתי מעורערת (בכפוף
5 לסייגים של שאלות הבהרה וחקירת המומחה) נקבעה על ידי בית המשפט במספר מותבים
6 ואין הנתבעים. שזמו את המינוי רשאים לסטות מימנה.
7
- 8 30. אינני מקבלת גם את הטענה הנוספת כי המומחה חרג מתפקידו וקבע קביעות בניגוד לחוק:
9 לטענתך היה עליו להתייחס אל התחייבותה של התובעת לנהוג על פי היתר הבניה וכי הוצאת
10 צו ההפסקה הראשון מלמדת כי לא קיימה אחר תנאיו להקמת הקיר התחתון. בהסכמים בין
11 הצדדים לא הוזכר כלל היתר הבניה. בס' 1.4 לנספח להסכם הצהירה התובעת כי: "על אף
12 האמור לעיל, מצהיר הקבלן כי ידוע לו שתכניות הבניה והמפרטים אינם סופיים וכי
13 התמורה כהגדרתה להלן כוללת גם את תשלום בגין שינויים שיוכנסו בתכניות על ידי
14 המזמין /או המפקח" לנוכח הצהרה זו אינני מבינה מהי טרוניית הנתבעות על קביעת
15 המומחה כי התובעת הסתמכה על התכניות שקיבלה.
16
- 17 31. לא ירדתי לסוף דעתך של הנתבעות בטענתן השלישית כנגד המומחה כי קבע, על פי כתב המינוי
18 שניתן לו, האם חלו עיכובים ומי אחראי לכל עיכוב, אך לא הוסמך לקבוע את הנפקות
19 הכספית לכך. מהי המשמעות של קביעת האחראי לאיחור, אם אין היא מינויית בסכום,
20 וכיצד תיקבע הנפקות הכספית אם לא באמצעות חוות הדעת???
- 21
- 22 32. לפיכך חנני מקבלת את התביעה כנגד הנתבעות 1,2 ומורה כי עליהן לשלם, ביחד ולחוד,
23 לתובעת את הסכומים שפסק המומחה, בצירוף ההתיקרויות וריבית הפיגורים המוסכמת.
24 בנוסף, תישאנה הנתבעות בהוצאות ההליך כפי שישומו, וכן בשכר טרחת עו"ד בסכום של
25 ₪ 50,000.
26
27
28
29 ניתן היום, א' ניסן תשע"א, 05 אפריל 2011, בהעדר הצדדים.
30

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 69441-03 קיסטון ארה"ב נ' לוינשטיין - ינושבסקי ואח'

ריבה פב, שופטת

1